

Наш Лемко

PIK IV.

Ч. 9 (81)

Львів, 1-го травня 1937.

Виходить двічі в місяць.

Адреса: Львів, Зіморовича 2. Тел. 257-87.
NASZ LEMKO, LWÓW, ZIMOROWICZA 2.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.

Огодошення після умови.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Річно 3 зол. Піврічно 1-80 зол., Чвертьрічно 1 зол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 ам. дол. або рівновартість.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Свячення пасок у Лемкіщині, в селі Фолош, к. Цекина.

Юра Шкрумеляк.

НАСТАНЕ ТРЕТІЙ ДЕНЬ...

(Що було писано в Письмі, звершилось...)
Ісуса зрадив Юда й передав
На ложний суд лукавих фарисей, —
На глум і муки Господа продав.

Христа вінцем терновим увінчали,
Перед Пилата люті привели —
І в дикій ярости юрба кричала:
„Вараву випусти! Христа розни!“

І взяв Свій хрест Господній Син і двигав —
І на Голгофі, на страшний горі,
Поміж двома злочинцями грішними
Кати розпляли Правду на хресті.

І вість пішла у світ! „Умер Син Божий...
Пропала, вмерла Правда і Любов...“
І праві душі ревно заридали —
І плач і стогін по землі пішов.

Та слушний час прийшов — і Син Господній
Воскрес і встав із гробу в Третій День...
Воскресла Правда у великій славі,
Під звук ангельських радісних пісень.

Горі серця, усі, що прагнем Правди,
Усі, що в імя Правди терпимо!
Вірю, й для нас ще Третій День настане, —
Бо від віків так писано було...

Шкідливість алкоголю й пиячення.

Алкоголь нищить людину духово, фізично, матеріально і суспільно.
Ширім ідеї Товариства „Відродження“ на Лемківщині!

Дуже хосенну і пожиточну діяльність веде у нас товариство „Відродження“, що поборює алкоголізм і пиячення між народом, та пропагує здорову свідомість і тверезість. Бо справді алкоголь і пиячення це великий ворог так одиниці, як і суспільності, як теж і цілого народу. Небезпека цього налогу тимбільша, що останніми часами пиячення обняло теж і денатур, відтак т. зв. „кропку“, та інші одурманюючі напитки. Буває, наші люди не оминають ніякої нагоди, ні похорону, ані хрестин, ані весілля, або праздників, щоб не залитися денатуром, котрого заживання, мов поешть, шириться, по наших селах.

Тимчасом питья алкоголю, та інших, упянюючих напйтків, зокрема денатурату, під кожним оглядом нищить і руйнує людину.

Нищить її першзаєс духово!... Задурмане її ум, відбирає свідомість, забиває здоровий осудок, ослабляє відпорність на злі впливи, вкорочує пам'ять, звикає рівновагу духа, побуджує до авантур, гаїабурд і напастей, словом, обдирає її зі всего, що тільки належить до поняття нормально розвиненої, зрівноваженої і розумної та здороводуманої й ділаючої людини...

Що більше?... Алкоголь шкодить не лише самий дотичній одиниці, котра віддається цьому налогу, але теж її потомству наносить він великі духові спустошення і шкоди!... Діти розп'ячених родичів тумановаті, духово обмежені, карловаті і звироднілі, та неспосібні до якої поважної, наукової праці і студій!...

З черги алкоголь нищить теж людину і фізично, що на основі медичних дослідів признають і стверджують лікарі!... І так алкоголь ослаблює людину нервово, відбирає їй відпорність на всякі поешти і недуги!... У такої людини ослаблюється серце, мозок, нерви, покормовий апарат, та взагалі весь її тілесний організм! Що більше? Декотрі аматори денатурату та інших споріднених з ним напйтків трають навіть зір і слінувту, або зтраюються до цього ступня, що трають уже прямо відразу і саме життя!

Дальше. Алкоголь нищить і пушощить теж людину і матеріально. На алкоголь видає і витрачує не один тяжко запрацьований, чи зао-

щаджений гріш. Пропиває свій заробіток, пропиває гріш, потрібний на ріжні, конечні, життєві ціли, пропиває навіть і ціле своє майно, а сам — бувало — наражується на жебрачий кїї і на ношення жебрачої торби між людьми!...

Вкінці алкоголь нищить таксамо людину і суспільно!... Людина, віддана пияченню, стає неспосібна до будьякої позитивної, суспільної праці й життя. Навпаки! Їона стає тягарем для суспільності, котра для забезпечення себе перед нею мусить удержувати сторожів грілюдної безпеки, криміналі, лічницї та суди!...

Родина, в котрій є один, або більше пияків, розпадається!... Там нема ні мира, ні любови, ні єдності, ні згоди. Там лише неустанні бійки, сварня, колотеча, авантури, зайбиста, крики і незгода! Там алкоголь видає такі погубні очви, що жінка тратить мужа, котрий через алкоголь перемінюється для неї на божевільного ката, діти тратять батька, родичі сина, немінні опікуна і т. д. Там крайнє горе, матеріальна руїна, голод і недостаток, пжар і вогонь, та вічний плач, зліж і нещастя. А все те чинить алкоголь, або яка інша отрута, що робить людину неспосібною ані до приватного, ані до родинного, ані до суспільного життя!...

Вкінці сама суспільність занемагає на тяжку недугу, якщо значні її сфери віддаються налогу воченні й алкогольей сваволі... Пона неспосібна тоді до якогось замїтного, або таки до ніякого, культурного розвитку, поступу і життя!... Хтож тоді має піднести у ній духа, рзбудити охоту до збірної, організованої й хосенної, та продуктивної праці, коли до ніякої, здорової гадки, чи почину не допускає її чарковий ворог людини, алкоголь, та інша, йому подібна отрута!... І так, напр. великий і численний китайський нарід розбитий, поділений, ослаблений, а то і частинно поневолений, та одна з головних причин цього стану — це наліж, що жене його до споживання трійливих напйтків, а тимчасом і до вбивання, та нищення самого себе!...

Тому вистерігаймося алкоголю та споріднених з ним, отруйних напйтків, як грїзного і небезпечного, так приватного і родинного, як теж і національного ворога, котрий уже раз намагався знищити наш нарід, а це в часах після знесення у нас кріпачтва і панщини.

Навпаки, зберігаймо конечну повздержність від гарячих напйтків і здорову тверезість!... Попираймо церковні Брацтва Тверезости, та наше протиякогольне товариство „Відродження“, щоб їх пожиточні клічї та ідеї добули належне собі право горожанства також і в нас на Лемківщині!...

Відродженець.

Хочуть польщити церкву.

Є такий місячний польський часопис, що зветься „Грекокатолік“. У тім часописі появилася така відозва нібито наших людей, що говорять польською мовою, або як вони кажуть „Полякуф греко-католікуф“. У тій відозві пишуть: „Імеєме півміліонвою польської групи греко-католіків дієцезї перемиської, львівської, станиславівської та Апостольської Адміністрації Лемківщини, звертаємося до наших Високопресвященних Єпископів, а в першу чергу до Його Ексцеленції Митрополита графа Андря Шептицького з гарячою просьбою і петицією о ласкаве поручення підчиненнм собі отцям парохам, чтобы сходили примінитис до бажань своїх парохїян польської народности, зокрема, щоб негаїно усунули наше національне

(народове) і мовне упослідження і церкви, говорили точно по народостевому відсотку (згідно зі статистикою) польські проповіді в церквах тих парохїй, де є більшість греко-католіків Поляків. А там, де польсько-мовне населення є в меншості, чтобы для нього хоч кілька разів у місяць (себто також усе — прим. Ред. „Пр.“) голошено в церкві проповіді й докладві богослуження, як також (щоб завели) польське урядвання в гр.-кат. парохїяльнїх урядах“.

Цікаво, що льодовці в своїм часописі „Пяст“ називають те стеновище слушним. Отже нехай наші селяни знають тепер, хто такі ті „приятелі“ зпід польського „єсеного прапору“.

Якими способами москвофільство промочує шлях для безбожництва і комунізму НА ЛЕМКІВЩИНІ.

(Через нищення основ католицької віри і релігії в народі. — Через розбуджування симпатій до комуністичної Росії! — Через ширення ненависти до Українців).

Москвофільство веде збаламучені й несвідомі одиниці і круги на Лемківщині до отвертого безбожництва і комунізму, що дійсністю якої релігійної правдивості і «явисті» стверджують наявні факти, якої отже ні заперечити, ні заслонити, ні промовчати не дасться!.. Насувається питання, якими то дорогами москвофільство промочує собі на Лемківщині шлях до релігійно-національної анархії і ренегатства, та до комуністичного атеїзму?

Першим засобом москвофільства до досягнення цієї мети — це підірвання самих основ католицької віри і католицького релігійного духа в народі! І так в 1926—1930 рр. розвивали і провадили москвофіли на Лемківщині шалену і безпошадну, так пресову, як теж й усну, так одиначну, як і вічеву, протикатолицьку агітацію і пропаганду. Згодом цією своєю погубною непербірливою в серединах агітацією підорвали тут москвофіли повагу владі й значення Католицької Церкви, заманили, а рідше загнали значну частину наших несвідомих лемків до протикатолицької російської схизми, осміяли й оплювали Церкву Унію, понизили і заперечили авторитет св. Апостольської Столиці та католицьких Церковних Властей в очах вірних, і взагалі підорвали основи релігійної віри і здорової, моральної духовості й реновації в народі!..

Вслід за тим в області релігійно-духовного життя невинних і збаламучених жертв несвідомої й каригідної, протикатолицької, москвофільської агітації на Лемківщині постала жаклива, повна руїн, знищення і згарища, духова порожнеча, як раз така, якої до свого зашіплення, посилення і поширення вимагає і потребує протирелігійна невіра, безбожництво і московський комунізм! І справді цей комунізм не давав тут на себе доволу чекати! Саме він, використавши знаменито пригоди, прямо ідеально для себе обставини релігійно-духовної руїни, які створило тут для нього москвофільство, та завезеним, російське православ'я, всадило залюбки і поквантуло пригнотовані для себе порожнечі, запов-

нив її чимскоріше своїм отруйним розкладовим змістом, та ширить між своїми нещасними жертвами далше своєї перепортної кліщі, свої заседи, та свої „ідеї“! Таким способом москвофільство вистаралось, та прямо вибороло туг для комунізму жакливе право горожанства між своїми нещасними приклонниками на Лемківщині!..

Дальше!.. Москвофільство, годосячи і поширюючи фальшні твердження й теорії про нашу мину, національну єдність з Московщиною-Росією, піддержує тим самим у своїх збаламучених приклонників сили, премоковські тенденції, та розбуджує у них підступно, облудно і насильно симпатії до російської національної назви, ідеології й культури!.. Відсі то для москвофіль назви „Русь“, „русский“, чи „русский“ значать тільки, що „Росія“, „російський, зглядю „Москва“, „московський“, а не що іншого!.. Отже вже самою, облудною і хитро поставленою kwestією назви „русский“, чи „русский“ пропагують вони у своїх задуранених несвідомих жертв захлявані, московський, так національний, як і державно-політичний шовінізм й імперіалізм!..

А тому, що сьогоднішня Москва наскрізь безбожницька, комуністична, а ще більше тому, що якраз ця червона Москва ще більше безоглядно і жорстоко здійснює й переводить у себе, пердусім на Українці, програму російського націоналізму і шовінізму, як це чинила царська Росія, отже симпатії „нашого“ демореслого москвофільства передиваються тепер всеюло якраз в сторону комуністичної й атеїстичної Москви!.. Відсі то походить, що бути „чистої“ крові комуністичною, то у москвофільів значить те саме що бути добрим „русским“ патріотом!.. І тому то читальні Качковського, в котрих домінує московський дух, стали під сучасну пору на Лемківщині прямо „вигардами“ і вигривальнями крайньої невіри, отвертого безбожництва і комунізму!..

І на цьому якраз тлі найлучше і найкраще зрозуміємо, чому то шовініцькі, злоцьківські та миліцькі комуністи так гучно, живо і все-

до забавлялися в дні 14 березня ц. р., в сиродустну неділю, в читальні Качковського в Миланку, та чому побіли до крови бажаного перешкодити цьому, українського священника, душпастиря й اسکета цієї віри, що Всеч. о. Дамян Дзімал!.. Ось до чого доводить проваджена під „високим“ протекторатом „устрою“, москвофільська робота на Лемківщині!..

І чи дивуватися тут, що в таких обставинах шайпідний савіть донос першого ліпшого комунарського ватажка (як прим. цього з Мисдовою), вистарчає на т. зв. „устрою“ до того, щоб повести шалену нагірку та приминити весь лексикон канонічних і неканонічних кар проти невинного українського священника? І чи дивуватися тут далше, що схизматизуючому обществу Качковського записується тут церковну площу з католицьким домом, щоб описана мала де урядити свою виглігріно і спелонку комуна, а українського католицького священника жарається і переноситься за те, що він в обороні цієї слушної католицької власності вступає?!.. Словом, москвофільство і комуна подали собі на лемківських терені дружню руку, щоб спільними силами поборовати католицизм, українство й Унію на Лемківщині!..

ДАР НА „ПИСАНКУ“ РІДНІЙ ШКОЛІ.

Кожний українець, кожна українка, кожне українське Товариство нехай зложит великодушний дар на писанку Рідній Школі.

Приходи з театральних вистав, концертів, забав та всяких інших улаштувань в часі від Великодня до Вознесіння припадуть також на дар Рідній Школі.

Головна Управа Рідної Школи

Одніюка українська
ВІРІВНЯ КРЕЙДОК, аистового лаку
й до пляшок та шкляної крейди

„ЕТАН“

ЛВІВ 15, БОГДАНІВКА
вул. Проста 14 а.

Донагафітес у всіх країнцях і кооперативних анше українських виробів.

Організація дитячих садків у 1937 р.

Найшла весна. Саме пора до підготовки, заложення й ведення дитячих садків. Тєю працею в першій мірі з правилами повинні зайнятися місцеві Кругжки РШ, під проводом Повітових Кругжок РШ. Однак до співпраці треба зпросити конечно всі місцеві товариства й установи. Де на місці нема ще Кругжка РШ, там організувальники дитячих садків повинні зайнятися іншими українськими установами, підчиняючи рідночасно зорганізовані ними дитячі садки під нагляд Рідної Школи.

Як вступати працю до організації дитячих садків треба вважати наряду батьків. Току нараду можна відбутися й без попереднього повідомлення старостам на основі арт. 18, закону про зібрання з 11. III. 1932, Д. З. Д. ч. 48 поз. 450, але президент наради мусить усіх приїзних особисто знати. На тій нараді треба: 1) списати батьків, що рідяться віддати свої діти до дитячого садка, 2) списати дітей, які будуть ходити до садка, 3) підшукати чисту, ясну хату з садком (бо при площі), 4) обміркувати спосіб харчування дітей у дитячій садку і 5) намітити провідницю дитячого садка й лікаря, що займатиметься огляданням дітей у садку. При списуванні дітей до дитячого садка слід брати під увагу лише діти від 3. до 7. року життя.

Дитячі садки — це суспільна установа, що організується на основі розпорядку Президента Р. П. з 22/IV. 1927, (Д.Р.П. з 30/IV. 1927, ч. 40, поз. 354). На такому самому становищі станула й Кураторія ЛШО у Львові і своїм об'єктом із дня 2/II. 1935, ч. 1. 35006/34 доручає шкільним інспекторам, щоб дитячим садкам не ставили перепон. Прехняти на дозвіл дитячих садків треба вносити виключно до приналежного староства. Найліпше робити це за посередництвом Повітового Союзу Кругжок (Пов. Кругжка) Р. Ш. Зр. зок такого прохання й потрібних залучників поданий у книжці: „Українське Дошкілля“. Тому кожній провідниця й кожний Кругжок РШ, чи кожна інша уста-

нова, що веде дитячий садок, повинна негайно набути книжку: „Українське Дошкілля“ в Головній Управі РШ, Львів, вул. Сикстуська 46. (ціна 3.50 зол. + 0.50 зол. за пересилку).

Шкільна й адміністраційна влада погодилася на те, щоб Головна Управа РШ взяла виключний вигляд над усіма нашими дитячими садками. Тому кожний Кругжок РШ чи інша установа, що хоче оснувати дитячий садок, має про це повідомити Головну Управу РШ. — найліпше за посередництвом Повітового Союзу Кругжок (Повітового Кругжка) РШ. У зголошенні подати: 1) місцевість (назву громади, пошти, повіту), 2) час праці дитячого садка (від — до), 3) котра установа оснувала й веде дитячий садок і 4) яку платню (місячно) може діставати провідниця чи як подати взагалі умовини удержання провідниці.

Ті Повітові Союзи Кругжок (Повіт. Кругжки) РШ, що організували дитячі садки у своїх повіт-х попередніми роками й мають у себе зареєстровані до праці місцеві провідниці, можуть їх і на цей рік самостійно ангажувати для свого повіту, але після zaangażування нададі вже до трьох днів мають їх зголосити Головній Управі РШ.

Незможливо від цього кожна кандидатка на провідницю дитячих садків мусить зареєструватися в Головній Управі РШ за посередництвом Повітових Союзів Кругжок (Пов. Кругжок) РШ. При зголошенні подати: 1) ім'я і прізвище, 2) ім'я батька й матері, 3) дату урочення, 4) місце теперішнього замешкання, 5) яку школу покинула (спити), 6) чи де й коли відбула курс провідниць дитячих садків, 7) чи, де й коли веда вже самостійно садок і 8) які вимоги ставить з ведення дитячого садка. Повітовий Союз Кругжок (Пов. Кругжок) РШ перешає Головній Управі РШ ті дані зі своєю письменною співією про кожну кандидатку зокрема, а якщо кандидатки особисто не знає, то зажадає письменною опінії про

неї від ішої повітової української установи.

Кандидатки, що бажали би в 1937 р. вести дитячі садки, нехай безпроволочно внесуть подання до Головної Управи Р. Ш. у Львові, вул. Сикстуська ч. 46. — До подання долучити такі документи в оригіналі або у відписі: 1) метрика або метрикартний витяг, 2) свідоцтво зрілості, 3) посвідка укінчення курсу провідниць дитячих садків, 4) свідоцтво здоров'я, 5) життєпис і 6) поручення повітової рідношкільної або іншої української установи.

Провідниця, що працювала в дитячих садках минулого року і їх документи є вже в Головній Управі РШ, нехай негайно зголоситься до праці й цього року.

Провідниці, що їх документи замишилися в Повітових Союзах Кругжок (Повітових Кругжок) РШ, а цього року хотіли би зголоситися до праці в інших повіт-х, нехай безпроволочно відберуть свої документи та внесуть подання просто до Головної Управи РШ.

В поданнях треба конечно зазначити, в котрому повіт-х хоче кандидатка працювати, щоб описати не робити зміняння ріжними змінами призначених вже місць.

Подання вносити вже негайно, одначе не пізніше, як до 10-го травня 1937 р., щоб був час на подягоду ріжних необхідних формальностей.

Головна Управа Рідної Школи:

Денис Коренець вр.,
голова.

Д-р М. Коновалець вр.,
секретар.

Церковні брокати, борти, френдзі, панамі і шити Д. М. С. до вишивання фелонів і фан, готові фелони, фанні, лавуки, хрести, шаші, лавони, прелюди для Товариств і відзнаки, епангелії і прочі церковні книги, образи і образці, ситло і каданно

купуйте й замовляйте в українській кооперативі

„ДОСТАВА“

у Львові, Ринок 43/І.

і в її склахах: у Львові, Руська ч. 20.
в Перемішлі, вул. Косцюшка ч. 5.

— **Летючки невідомого походження.** В другій половині березня розіслали на просторі повітів: Рашів, Ланьцут, Переворський, Ярослав і Перемиський, школам, парохам, урядом, громадським і гмінним управлінням, пожежним сторожам, касам Стефаника повіт. Управам „Строїництва Людового“, організаціям сільської молоді „Вісти“ та поодиноким дітям — летючки з напастями проти провінників цієї партії, а рівночасно з закликами до державної згоди, понижуючи притім суворі й ядм власті. Летючки мають позначку провакції. Їх складають масово на постерунаках поліції з протестами проти такої „акції“. (За „Глосом Повш.“).

— **„Охоронні“ пакки для пересилки хатців.** Для забезпечення пакоч з харчевими продуктами ввели міністерство пошт і телеграфів у Варшаві новий припис, що на його основі можна приймати харчеві пакки з застереженням „охоронні“. За „охоронні“ пересилки будуть побирати окрему оплату.

— **В Товаристві „Відродження“** зайшли зміни після останніх Загальних Зборів. Головою став м-р М. Пенко, до виділу увійшли люди з католицьким і національним світоглядом. Від тепер діяльність „Відродження“ має піти в напрямі морального і фізичного відродження українського народу на всіх ділянках життя. Крім боротьби з отруями, алькоголем і тютюном, новий виділ пореде боротьбу з люксомом (непотрібними видатками на моду), зі свідомим матеріалізмом, бо воно більше нас нищить як війна. Ясна річ, що всі українці повинні підперти працю Товариства „Відродження“.

— **Проти дорожничі.** Польська влада заповіла гостру боротьбу з промисловцями, які в останніх місяцях зачали без діїсної причини підносити ціни на свої вироби. Розв'язано 30 картелів-змов, бо члени-фабриканти тих картелів зачали були підносити ціни своїх виробів.

— **Обнижка цін бляхи.** Ціни цинкової бляхи в Польщі обнижено на 100 зол. від тони. Це перший наслідок розв'язання цинкового картелю.

— **Сіриків у Польщі** жужито в 1936 р. 15.625 коробок, себто пів

мільона менше, ніж в р. 1935. Це знак, що зубожіння поступає.

— **Скупарство веде до біди.** У Ряшеві перевели експісію жebraка Герша Штабарцта. Серед клам'їта в його мешканні знайшли кілька мільярдів польських і німецьких марок та корон, які давно втратили вартість. Крім того знайшли 800 зол. срібними монетами, стягненими з обігу, а також багато дрібних монет. Так то скупий жebraк через любов до гроша страція великі гроші та ще й викинули його з хати.

— **Де найбільше коней?** Шодо кількості коней Польща стоїть на першому місці в Европі. В Польщі є 3.9 мільона коней. Друге місце займає Німеччина (3.7 міль. коней), а дальше Франція (2.9 міль.), Румунія (2.1 міль.), Ірландія (446 тисяч) і т. д. На 100 мешканців припадає в Ірландії 15 коней і під тим оглядом вона стоїть на першому місці в Ев-

ропі, друге місце має Польща, де на 100 мешканців є 12 коней.

— **Загальні Збори кооперативи „Супільний Промисл“.** Для 3. квітня ц. р. відбулися у Львові Загальні Збори кооперативи „Супільний Промисл“. Збвт виробів кооперативи зріс в 1936. р. на 64%. Вироби кооперативи: цукорія Луна, кача Пражін, солодова кача Луна мають уже гарну славу. Кооператива переноситься небаром до нового великого власного дому. Радіємо тими успіхами і бажаємо кооперативі дальшого розвою. Всіж українські громадяни повинні якнайбільш полирати любови тої кооперативи.

— **„Фабрикант“.** На знях у селі Мала Підбровина пов. Ярослав, поліція викрила фабрику 100-золотівку з одного емігранта, котрий незалежно єжив з Франції. Фальшивника арештували.

Що нового у світі

В УКРАЇНІ КИПИТЬ.

Московські большевицькі газети доносять про масові арешти українців за змову проти московських наїздників. Арештували ректорів київського і харківського університетів, високих урядовців комісаріату освіти, партійних секретарів з кількох районів і інших. В Україні кипить — народ готується до кровавої розправи з московським ворогом.

Большевики укріплюють свою західню граніцію від Балтійського до Чорного моря на просторі 1.200 км. Особливо укріплюють північну граніцію коло Ленінграду і Фінляндії, бо сподіються з тої сторони німецького нападу.

З Москви наспіла вістка, що член ГПУ вбили московського мітрополита Петра Крутицького, який ще минулого року був патріархом. На його місце вибрали патріархом митр. Сергія, Митр. Крутицький був кілька літ у Сибірі на заслани. Вернувшись до Москви, не хотів згодитися на умови, поставлені йому большевиками. Отже, як пише преса, ГПУ замордувало його й оповістило, що мітрополит „помер природною смертю“.

ЖИДІВСЬКА КОЛЬОНІЗАЦІЯ УКРАЇНИ.

Жидівська організація в Америці „Агро-Джойнт“ займається кольонізацією жидів на Україні і на Крими. На 1937. рік призначено 10

мільонів карбованців, щоб поселити на ріллі 250.000 жидів. Крім того кількадесят тисяч жидів втягнено до промислу. — З того бачимо, що в червоному „раю“ найкраще поводитися жидам. Тому жиди з шідого світа так розпинаються за совітами, а жидівські часописи так вихваляють большевію і еспанських комуністів.

— **І в нас таке понаїдалося би.** На Литві мають видати закон, що всіх волощог та паниць будуть замикати до таборів праці, а їх заповідки будуть видавати їх одинам. В той спосіб пички не будуть більше пропивати своїх зарб'єнних грошей.

— **Кілько на світі неграмотних.** На підставі статистики, проголошеної Лігою Націй в Англії Дамі Голденлі Німеччині, Швайцарії і Швеції серед населення више 10 літ нема зовсім анальфабетів. Серед населення в тім самім віці у Франції є 5,6 проц. анальфабетів, у Північній Америці 6 проц., в Чехословаччині 7,4 проц. В Польщі є ще сьогодні 32,7 проц. анальфабетів. Більше анальфабетів має тільки Болгарія 39,7 проц., Еспанія 43 проц. і Совіти 49 проц.

Всі купують і живають тільки

цикорію й солодову каву „ЛУНА“ і підмірку кави „ПРАЖІНЬ“ з кооп. фабрики домішом до кави „СУПІЛЬНИЙ ПРОМИСЛ“

Л Ь В І В

НОВІ МЕТОДИ.

Як забезпечити співпрацю нашого населення над поширенням рідного промислу і торгівлі.

В шостому числі „Нашого Лемка“ ми виказали, що перебудова господарського устрою З. У. З. можлива тільки шляхом розбудови нашого рідного промислу і торгівлі, а в сьомому зібрали ключі та подали зміст праці, яка нас чекає на шляху до господарського відродження.

У цій статті обговоримо організацію, методи та праці, що на нашу думку повинні забезпечити впровадження в життя цих ключів, а тим самим і успіх цілому наміреному починанню.

Вийдін від питання: Хто й як працював дотепер у тому напрямі та в чій руках був провід у цій праці? Відповідь не трудна. Багато працівників при різних нагодах одні господарські ключі видвигало та поширювало, але тільки доривочно, так сказати би, другорядно, без плану і послідовності. Центрального органу, в якого руках спочивав би провід і відвічальність, не було.

Вміжчасі ця справа, саме справа господарського свідомлення й виховання нашої суспільності назрїла так далеко що найближчий час вилучити її зпоміж інших — культурно-освітніх, чи політичних проблем (де до речі кажучи, вона пленталася у хвості і заваджала) — та поставити в ряді самостійних.

Це домагання, до якого нам не вільно поставитись байдуже. Національно-господарське виховання вимагає негайного установлення для нього осередка, який кермував би всею працею в тому напрямі, та поносив відповідальність за неї.

Доривочність мусить уступити перед послідовністю та плановістю. Для приміру вкажемо на діяльність протиякогального Т-ва „Відродження“. Справа боротьби зі суспільними отрутами, алкоголем і нікотинною, назрїла в нас скорше, як ціла проблема національного здоров'я, до якої вона безсумнівно належить, та усамостійнившись, дала доволі гарні успіхи на тому полі (однаке могла би дати ще кра-

ці! замітка склад.). Примір'я можнаб навести багато, бо всякий поступ веде до різничювання, що знову потягає за собою усамостійнювання цілого ряду проблем (питань).

Дальше позволимо собі коротко намітити спосіб реалізації цього діла.

Т-во „Прогрїсїта“ або інша всенациональна українська інституція повинна перевести наперед дискусію на цю тему в пресі, або шляхом анкети та відтак скликати ширшї сходили представників усіх інших наших центральних установ та вїбрати: Тимчасову Господарську Раду З. У. З.

Завданнями Ради було би: опрацювати регуляри (правильник) для себе, приступити до негайного зорганізування пропагандивно-виховного та статистичного реферату, а дальше зайнятись підготовкою „Господарського Конгресу“ на осїнь, який між іншим покличе до життя постійну „Господарську Раду З. У. Земель“.

1) Пропагандивно-виховний реферат: Вагу пропаганди сьогоряд кожний розуміє. Німеччина та вєлїда за нею Італія й інші держави створили окремі міністерства пропаганди. Ми не можемо нехтувати досвідом інших. Всї, все і вєдуї мусимо пропугувати господарські ключі. Вони мусять дійти до найдальших калїтин нашої суспільності.

Успїх залежить від послїдовности та плану й тому всї нерви цієї пропаганди мусять зосереджуватись в пропагандивно-виховному рефератї Ради.

2) Статистичний реферат. Планова национальна господарка 20. сторїчя без статистики неможлива. Голос цифер, відповідно опрацьованих і зїставлених, — це дороговказ, без якого нїякіша господарка на дальшу мету неможлива.

Тож негаїно приступаймо до діла. Приготовляймо працю потрібну до життя і росту нашої економічної сили.

ава.

Вирїшуйте передплату та присилайте належність за книжки!

ВЕСЕЛИХ, РАДІСНИХ І ШАСЛИВИХ СВЯТ! ХРИСТОС ВОСКРЕС!

У найбільше рокове свято перемоги життя над смертю хай радість і щастя завїтає в усі українські хати. Коли у ці радіснї днї зїдемося Дорогї Земляки зі своїми друзями, то хай Ваша радість буде правдивою, щирою, природною, що випливає з глибини серця й душі, з радісної воїї до життя. Тому хай Вашу дружною атмосферу не закаламутиє підступний, підлесливий та оманний ворог. Уважайте, щоб не закривав він на Ваш святочиний стіл. Ворог той — це алкоголь! Він нївечить Ваше здоров'я, згублює Вашу життерадїсність, деправує характер, руйнує сїмейне щастя, підкопує силу нації. Тому святуйте без алкоголю! Тільки тверезї свята можуть бути щасливї й щир-вуд радїснї! Хай Вашї хати у цю величне свято будуть вільнї від потюжного чаду й алкогольного похмїлї! Добро наїї вимагає сильних духом, характерних і здорових одиниць, а не людей сїбобитних — невїльників наркотиків і низьких пристраєтї.

Головна Управа Українського Протиякогального й Протїнікотинного Т-ва „Відродження“.

Цїкавимось і зворушємось воєнними подвїгами, якими народи здобували собі кращу долю на землї. Тимбільше повиннї би ми поїкавитись тими божеєськими подвїгами, якими Господь наш Ісус Христос здобув нам утраченє в раю право до небесної Батьківщини. — Тож читаймо

„ХРИСТОВІ СТРАСТІ“,

що їх словами св. Письма зладив о. Михайло Дороцький, декан і парох потєлицький, з численними, прекрасними ілюстраціями.

Цїна 25 гр. (64 стор.). Замоваїти бодаї 6 прим.: Видавництво „Криниця“ Перемишль, Водна 10/П.

Іван Лішнянський.

Про лемківську і бойківську загонову шляхту.

Лемківщина вбога на шляхту, бо лемки ніколи не пхалися в пани, що „ось то ми“, ніколи теж не шукали дурничок; за те розуміли як слід працю, привикали до плуга, до роботи, як народ тверезо і здорово думающий. Дармоїв у себе несадили, а жадної шляхти у себе не uznawali. Як пхався до них який „шляхетка“, що то закидував з „вашеця“ — остронь держалися від такого. Але на промежжі Лемківщини і Бойківщини біля стародавнього нашого села Вулеча (тепер Улюч), що то пам'ятає ще цах Володимира Великого, у двох селач живє споконвік наша українська „шляхта“. Привидімся тепер яка ця українська „шляхта“, звідки вона тут взялася, що вона тут робить і що то за „пани“ — ця „шляхта“.

Щоби що згадку розяснити, треба нам знати, що як Лемківщина була під пануванням наших українських князів від 981. до 1340. року, саме через 359 років, тоді в цілій нашій державі не було жадної шляхти. Шляхотний був тоді той чоловік, що за свої добрі діла, за шляхотні вчинки, заслужив собі у князя на те, — але, щоби хтось уродився вже шляхотним, або шляхтичем, як у давній Польщі бувало, цього в нашій державі не було, а це ніхто не вірив! Всі люди в нашій українській державі були рівні, були вільні, всіх судив один княжий суд. Великих багачів звано тоді боярами, вони були дорадниками князя, були його міністрами, володіли величезними добрими, якими наділяв їх князь за працю, за заслуги, або як доробилися, прочий народ був вільний, свободний. Невільників було у нас тільки як кіт наплав, — хіба, як якого полдованина або татарина зловлено на війні, осаджувано його як невольник, але звичайно по якось часі і йому даровано волю, і тоді він приставав до нашого гурту. Дсперва, як наш край забрав 1340. р. під свою владу краківський король Казимир III, настали у нас нові порядки. Наслідник Казимира, король Ягайло, литвин з роду, хочая приподобитися польським боярам за те, що його обрали королем, завач недобро різним заслуженим на війні людям більш права і привілеї. Його син Казимир Ягайлович, за те, щоб м'гати не чинили йому пакості і клопотів,

понадавав тим людям, що на війнах своє життя наражували, ще більш права (1454 р.) і привілеї і назвав їх шляхотними людьми або шляхтою. І дійсно, це їм належалося, на це вони собі заслужили бо своє життя кляли в обороні короля і вітчизни! За ці заслуги звільнив їх король від податків, з винятком двох грошів від 30 моргового лану, їм лише дозволив король купувати ґрунта, а закликав хлопам, міщанам і жидам! Позволив їм брати патики з лісів до сходу. Позволив їм сходитися на соймники, укладати там права і різні закони, і що без їх позволення король не буде накладати на них жадних тягарів! За те вони мусять на кожний згалик короля ставитися зі зброєю на війну. Наслідники цього короля Жигмонт I і Жигмонт Август, надавали ще більш права тим шляхотним людям, що ходили з ними на війни, а відтак через свою уступчиву політику, дали собі видертти всю владу з рук, яку захопила в свої руки ця власне ненаситна шляхта, що то щораз більше збогачувалася! Багато було між тою шляхтою й таких людей, що не мали ніяких заслуг за собою, а різними підступами і хитрощами виманювали від короля або в королівських канцеляріях шляхотські привілеї, за хабарі, які давали вічно голодним писарям!... Пізніше ця шляхта поросла в пір'я, як розбратіла, ухвалила собі на соймах закони, котрі король мусів підписати, що вона на ґрунтах не буде працювати, бо мусить ходити на війни, мусить боронити краю мусить їздити на сойми, на соймники, мусить управляти повітями, воєвідствами, що й державою. Ґрунта для неї мусить управляти хлопи, за те, що вони сидять дома, на війни не ходять, дорабляються. За це повинні, бодай один день в тижді, робити на ґрунті, ним шляхотним лідерам, що то вставляють на війнах свою грудь за того хлопа, що сидить дома і дорабляється маїзна. Ця постанова була до певної міри слушною. Але за кільканадцять літ шляхта ухвалила собі на сойм'ях,

що за мало одного робучого дня для шляхти, треба привабити ще один день, відтак ще один, і так дійшло до цілого тижня! Хлопів а-кріпощено, вони стратили волю, стали панським і сентар'ям, як худоба! Ба! пани шляхта ухвалили собі на соймах, що вони стали суддями панщизняного хлопа, панями його життя і смерті! Пан мав право хлопа без суду повісити, застрілити і за це йому волос з голови не спав! Проти цього виступали деякі польські писемники, як Маджевський¹⁾, а апеляцією до короля, але старі королі не могли нічого порадити, бо шляхта їх не слухал, як не слухала стіжких законів, що їх для себе на соймах ухвалювала. Це називалося „злата воліносць“, котра за короля Августа Саса перемінилася в страшний сваволою і тоді шляхта до себе гукала:

„Za króla Sasa jedz, pój, i poruszczaj pasa“!

(Далі буде).

1) О карзе на мѣзобѣзство.

Чому не шануете себе.

Польський Кооперативний Союз у Варшаві, перебираючи наші кооперативи на Лемківщині під свою — так би сказати — опіку повідомив ці кооперативи об'ємним 281/р., що кожна кооператива має повне право свободно, у всіх своїх ділових справах послуговуватися з союзом рідною — українською мовою.

Таке рішення союзу правильне, одначе не всі кооперативи користають з цього розпорядку те свої письма до союзу пишуть такою чуждзянською мішаниною, що люди які сидять в цій інституції та одержують і перекладають ці письма, з дива не можуть виити, як то люди навіть всупереч добрій волі (маємо цікаві віписи писем, що їх до союзу писали вітні особи!), або себе самі не шанують, або нерозважчі (дегто назвав би без характеру), що не користають зі своїх належних прав.

Кооператор.

Дирекція і Службовики ЦЕНТРОСОЮЗУ бажають всім кооперативам і кооперативним працівникам ВЕСЕЛИХ СВЯТ.
ХРИСТОС ВОСКРЕСІ!

Самоосвітні Гуртки.

Хай ніхто не каже: обійдеться без мене! Як у брата горить хата й на твою пожене!

Запитаймо котрогонебудь виділового читальні „Просвіти“ в нашому селі, як йде праця в читальні, одержимо відповідь, що не дуже добре, або взагалі зле. Чому? Тому, що молодь рідко заходить до читальні, старші теж, хіба почитати яку книжку. Отже сміло можна сказати, що в деяких читальнях немає життя. Читальні найбільше скаржаться на брак відвідувань, у селі немає своїх людей, які з повною відповідальністю вголосували би цікаві та виховно-научні реферати-відчити, а з міста ніхто не приходить. А вже найбільше скаржаться на адресу філії „Просвіти“ в Сяноці, чому не висилає презентацій у село.

Якщо візьмемо під увагу, що філія „Просвіти“ в Сяноці об'єднує біля 60 читальень „Просвіти“ та має лише одного службовика — як тоді може належно сповнитися своє завдання? Філія врешті не всіля удержати з власних фондів ще одного урядовця, просвітянського організатора, який мибі обдізати наші села та Лемківщину, та крім загально-організаційної праці вголосувати корисні для селя й оканально будуючі відчити. Однак тут і наші села в дечому звинили. Саме, скільки є ще сіл у Лемківщині, в яких ще досі не організовано читальні „Просвіти“; дальше — чи всі дотеперішні члени читальень „Просвіти“ заплитали як слід свої членські вкладки, чи багато нових членів приєднались, багато українських жінок висладося досі до читальень „Просвіти“ — чи жінки не треба освіти і знання скільки то неспотрібно грошей викидаємо на видатки на міські тандити — та скільки нових часосписів книжок придбали ми до своїх читальень? Хто дасть на це відповідь? Отже принусім, що може в дечому звинила Філія — чи пак організатор, який невелик сам належно обслужити завчасу всі читальні „Просвіти“, але чи ми всі разом ще більше не звинили?

Хто хоче: пса втяти, той найде па-тик. Не спорюємо того, що село йде на відчити — це похвальне діло! — одимач самі стараймося собі поможти. Хочемо відчит — мело є гарних різного змісту книжок? Не маємо грошей на книжку, заведем між собою добірн ошадність, оподаткуймо себе, лінохів і таких, що по коршах пересиджують і сивуху та денатурат зьорбають — за вуха з корши до читальні, знанням, наукою його піддержати. Тут не треба сотні людей, вистане трьох-чотирьох, у більшому селі десяткох послідовних, стотинних, розважних та шляхотних й ідейних юнаків і праця над підвищенням культури села, над його економічною розбудовою — піде вперед, аж мило!

Тому при кожній читальні „Просвіти“ треба негайно оснувати Самоосвітній Гурток. Зокрема в селах, де немає читальні „Просвіти“ — оснувати читальню! Чи це приносить нам славу, що в Сяночині лише три (3) Самоосвітні Гуртки? Родина в більшому селі пр. Новосіліці, Одрехова, Павлокома, Лодина, Вислочок і т. д. повинно бути два читальні „Просвіти“ бодай по три текі Самоосвітні Гуртки. На провідників Самоосвітніх Гуртків не треба людей з укічною високою школою, лише кожний член читальні „Просвіти“ бодай згруба обзвечкомлений з кращими книжками може сміло взятися до праці. Тому кличемо всіх Виділових і членів читальень „Просвіти“. Пам'ятайте, що доля нашого народу у ваших руках! Не забувайте, що наша земля зрошена кров'ю й потом наших предків. Ми повинні не тільки та цього наших менших братів вєвчати. Познаймо історію України. Гуртуймося в чесних культурних товариствах, організуймо всі діяляки нашого життя! Хочемо щоб верба й рокита зникнула з наших садів — закладаймо Садничо-самоосвітні Гуртки! Хочемо щоб наша ріля видала краці й

більше плодів — гуртуймося з господарсько-самоосвітніх гуртках! Хочемо перевернути торгівлю в наші руки — учімся кооперації. Для кожної галузі нашого життя творім окремі Самоосвітні Гуртки.

Не даром каже наш великий рідний Іван Франко: „Нехай ніхто не каже, своїм Богом піду; як воюки на команду ставимо до глуду! Бо самого, ще й слабого заклоє й аорона; лиш товариство і громада тоді оборона. І нехай ніхто не каже, обійдеться без мене; бо як у брата горить хата й на твою пожене. І нехай ніхто не каже; що — мені наука! Бо наука мудріша штука, мудріша від бука. Вона тоби в п'ятьмі світити і гріє у студінь; вона світлом у ночі, а празником у будень. Вона сила й багцтво і бита дорога; у ній бідним підмога, славіи перемога!“

Самоосвітник.

Замітка: Прохаємо наших Читачів збирати голос у цій справі; ми дуже радо служимо місцям і нові думки, проекти, як повести наше село до кращого завтра, виробити собі належне місце між громадянством та як згуртуватись в одну велику українську родину — все те видрукуюмо.

Релакція.

— На Заході без змін. Бої на еспянських фронтах ведуться зі зміняним щастям, однак: якихось більших пересувань і перемінь останній дні не принесли. Офензива національних військ хоч розвивалась успішно, проте своєї цілі не досягнула — відітати Мадрид від червоного зазілля не вдалося. Червоної зібравши всі свої сили, рушили до протинаступу. Їх натиск на фронці під Гвадалаяхаро був такий сильний, що повстанці муслили відступити. На фронт прийхав ген. Франко з німецькими військовими спеціалістами, Національні війська приготувались до нового наступу. Завзялі спроби червоних військ здобути Овіедо не вдалися. На фронті під Позоблянко національні війська відіесли локальний успіх.

Юліян Тарнович.

Історичний словник Лемківщини.

(Продовження).

Брежанка (Бережанка), невеличке сільце, віддалене 6 км. від Опарівки, Стрижівської округи, українців у селі 28, залізниця в Доброхові.

Брезова (Березова), село віддалене 4 км. від Дошніч коло Жмигороду, залізниця в Яслі, населення обряду латинського.

Бресток (Бересток), сільце, колись звалося Бересток, у Короснянщині.

Брунарі Вижні, велике українське село коло Грибова (16 км.) з українською греко-католицькою церквою святого Архистратига Михаїла, збудованою в 1831. р., відоме вже в 1335. р. з грамоти польського короля Казимира Великого, в якій призначено для цехви в Брунарах одну рілю; вітак з 1391 р., як Брунарі перейшли з мушинських ключа (корольські добра) в посідання краківських латинських єпископів. У селі була стара церква, збудована в 1620 р. на її місці побудовано нову, що досі пишається в селі.

Брунарі Нижні, дочернє село Брунарів Вижніх, віддалене пів км.

Буди Висоцькі, златинізоване село, віддалене пів км. від Бонарівки в Стрижівській округі.

Буківсько, закидане мале містечко в Сяницькій землі, залізниця в Новосільському Гневоші, суд. пошта, аптека і кілька жидівських крамів; торговий день у четвр.

Букове, сьогодні неznане село, в XVI сторіччі присілок села Полав на гірському шляху Риманів—Межляборці. Зо села осталося лише назва на лісі зв. Буковича, що криває гори між селом Полави, рікою Вислоком, сільцем Вернеївкою та Даровом.

Ванівка, велике українське село з українською греко-католицькою церквою Родження Пресвятої Богородиці, збудованою в 1898. році, віддалене 13 км. від Коросна й 8 км. від Кочичин. Село поселене в XV. сторіччі, від 1880. року розвиваються в селі копальні ропи.

Вапєнне, українське село, віддалене 2 км. від матірньої Мадони Великої біля Липинок коло Біча (Горлицької округи), відоме вже в XIV. сторіччі з випалювання вапна (вапнярки).

Вара, дочернє село Глудна, колись самостійна українська греко-католицька парохія, придучена в 1795. році до Глудна; златинізоване вже при кінці 16. сторіччя (1593) внаслідок місійної діяльності Катерини Ваповської (гляди Ф. Коковський: Східними межами Лемківщини, Львів 1937).

Вафка, присілок віддалений 3 км. від Фльорички біля Грибова, Новосандецької землі.

Вернеївка, присілок з українським населенням, положений у долині над рікою Вислоком, віддалений 5 км. від матірнього села Поляни Суровичні, з деревляною церквою Положення Ризи Пресвятої Богородиці, збудованою в 1926. році. У селі є водний тартак, млин і фольоші до зитовкванія сукна.

Весола, сільце віддалене 6 км. від Глудна в Динівській округі; златинізоване Катериною Ваповською в XVI. сторіччі.

Видрна, сільце віддалене 5 км. від Іздебок, його доля як Весола та других сіл у Динівщині.

Висівська Гута, присілок (латинська каплиця), віддалений 3 1/2 км. від Висові в Горлицькій. Сільце поселене в XVI. сторіччі.

Вислок Горішній, велике українське село при чесько-словацькому кордоні в напрямі до Межляборець, з українською греко-католицькою церквою Сошествія святого Духа, збудованою в 1874 році. До містечка Буківська 20 км., пошта й залізниця в Кочаньчі 12 км.

Вислок Нижній, українське село, безпосередньо злучене з Вислоком Горішнім, з українською греко-католицькою церквою святого Онуфрія, збудованою в 1860. р., віддалене 23 км. від Буківська в Сяницькій округі.

Вислочок, українське село, як дочернє папохії в Тарнавіці, з українською греко-католицькою церквою св. Великомученника Дмитрія, збудованою в 1818. році; віддалене від містечка Риманова 19 км., від Сянока 32 км. У селі є Читальня „Просвіти“, кооператива „Верховина“. Село поселене вже в XVI. сторіччі.

Висола, велике українське село з Горлицької округи, з українською греко-католицькою церквою, збудованою в 1779. році під Покровом святого Архистратига Михаїла, скерго на висівській горі. „Явір“, побудована величава каплиця, збудована в 1929. році; село відоме вже в 1585. році, було осередком торгівлі вином, яку провадили греки, що мали тут у селі свої ливниці і склади. У селі славні ливальні джерела. До Грибова 34 км., до Горлиць 37 км.

Висока, златинізоване село, віддалене 2 1/2 км. від Опарівки коло Стрижета над Вислоком.

Височани, дочернє село Погоночі, з українською греко-католицькою церквою св. Параскевії, збудованою в 1810 році, давніше самостійна парохія, коло Буківська в Сяницькій округі.

Вишеватка, дочернє село, віддалене від Грабу 2 км., при чесько-словацькому кордоні, у гірській кітловині.

Відач, село в Короснянській округі. Число українців мале та неустійтєне. Парохія в Ріпнику.

Вілька, горішня частина села Волиці, коло Буківська.

Вілька (Вулька), дочернє українське сільце в Риманівській округі, побіч Дошна.

Вільшівці, мішане село з українською греко-католицькою церквою Вознесєння Господа Нашого Ісуса Христа, збудованою в 1844. році, віддалене 3 км. від Сянока.

Вільшня, село, віддалене 2 1/2 км. від Ольхівця, біля Крамної, залізниця в Коросні понад 30 км.

Вірхня, віддалений 1 1/2 км. присілок від парохії в Гладичині, з українським населенням.

Вірхомля Велика (Верхоєня), велике українське село з українською греко-католицькою церквою святого Арх. Михаїла, збудованою в 1821. році, віддалене 14 км. від Північної, 20 км. від Мушини та 32 км. від Нового Санча. Село поселене вже в XV. сторіччі. (Далі буде).

Великодні Свята у Лемківщині.

Наш український нарід у Лемківщині з дівних-давен збирає гарні святочні звичаї та обряди. Кожне рокове свято оплетене в нас скрпанком давнини, яка своєю красою своїм чудовим настроєм буджує в нас любов до нашого минулого, уводить нас у велику культуру нашого великого українського народу.

Зуб часу та нові по більший мірі некорисні обставини відсувають культурні надбання великої народної скрпанки на другий, підрядний план, тому теж багато цінних старинних звичок в обряді свята і святочному звичаї поволі затрачуються, забуваються так, що ніяка цінна традиція незбережена невід пропадає та її місце займає чуже нам, некорисне наставлення до звичаїв й обичаїв свята українського народу.

Властиві Великодні Свята починаються з **Квітньої Неділі**. Ранісенько газди й газдиня відлягають святочню, беруть багнята та йдуть до церкви. По святій хвалі Божій і посвяченим багніткам, вергають до дому, гладяться всі осявченими багнітками по лиці, щоб кожний був ваяк такий мильні і гладкий, як ці багнітка-базьки, перші вісцуні весни, нового життя. Відтак відривають один пучок з прутиків та йдуть „щоб горло не боліло“, та ховають базьки за образ. Як худібка виходить перший раз на зелену пашу, виглядають цими базьками, щоб кругленька і здорова плекалася.*

У великий четвер постять, а на вечеру варять пироги; по вечері дехто йде — як перед Різдвяною вечерою, — на ріку мити себе. Всі разом сходяться до церкви на Страсти.

У велику п'ятницю до сходу сонця йдуть до збаночком на ріку до воду. Набирати (черпати) воду треба так, щоб ніхто чужий не бачив, бо хто підляне („вздрит“), тоді вода вже не „валюшка“ (жопомішка) на вроки. Дзеркало в хаті або закрите, або відвернене на знак жалоби. Упродовж цілого дня обов'язує строгий піст. Ніхто не їсть страв („вар“), дехто споживає печену бульбу і квас — „вар“ з капуста. Не треба також сжати домашню птицю на гніздо, бо могли би вивестися які двоєгяди. У селі тихо, ніхто не робить тяжкої роботи, всі відвідують Господній Гріб, навколо лішках йдуть доокла святого престолу, моляться, матері приводять

своїх діточок, честь віддають Христовим терпінням. Дівчата ладяться прикрашувати святі ікони, претія іконостас чудовими українськими вишиваночками та цвітами.

У суботу кинуть претя по хатах Молодичі, дівчата бігають за близькими, поруються біла пасок, красять-пишуть писаночки, молодці біжать у поле, збо до загорідки з мотикою по хрін. Газдиня журиться щоб її паска не запалася. „Бо теді хтось з рідні помре“, як у печі валиться паска на один бік, буде вогонь; за те радість, коли паска росте вгору, буде в хаті багато, весело, збїжжя вродиться, діти будуть здорові. Багатші газди вудять шинку, бідняга завиває в обрусок оберемок солошини та кусок ковбаси. Святочні дари, печені яйця варені складають у великому коші; тут покладена паска, яйця, хрін, сир масло, вудження, масо, крашанки (писанки), слячена вода у збаночку. Воду, в якій вариться солонина, заливають до скляночки, по оствудженні ховають теж у кошчок (воно має помагати на всі рани). До великого білого простраша завивають велику як колесо паску і чорний хліб. Кошчк бере дівчина

Темно, лише горючі свічки в руках народу розяснюють темні святочної ночі. Лунає пісня зі сотск грудей, могутні „Христос Воскрес“, скрізь радісний настрій.

Ві й не подумали, та вже зорі меркнуть, свята неділя — Великдень настає. Знову старі й молоді хором до церкви. Святочна Великдень відрыває, це білий радість, бо у церкві бачите й таких, що чомусь у році боялися Божого храму. Радісне Христове Торжество всіх еднає, ширість, любов, братая згода всіх всіх лиях. По повороті з церкви вітаються в хаті словами „Христос Воскрес“ та засідають до застельного стола. Батько дліється з усіми з рідні свяченим яйцем, взаїмно складають собі бажання газдиня-мати (у деяких селах господар) бере паску в руки, відкрыває в шістьох місяцх придишку та відкрывки звиває в хустину (ці відкрывки привязують опісля до коша, як уперше йдуть сіяти зерно). Паску йдять з яйцем, маслом, сиром, солониною і т. д. Луштини з яєць кидають на росаду, кришки пєски і хліба в загорідці — при чому замкнурють очі й говорять: „Сію маруну, сію маруну“. Цілу луштини з яєць завивають на овочевих деревилах („жиби сливки

Великодня процесія в селі Нова Вєсь, у Новосиддичині.

паску мати на плечі та несуть до хати, де буде свячення пасок. У суботу святячі паски звичайно в дочерних селах, або в селі, що широкоро розмежоване горами та дарєко всім до церкви. По осявченні обносять свяченим доокла хати, відтак входять набожно до хати та складають паску на столі. Вечором йдуть всі до церкви. У нічній тьмі здалека блимає світло свічок у церкві, під дзвоницею багато народу. Враз запалують всі свічничі павуки, дзвони разом гармонійно задаряють, несеться відгомін,

такі великі вирослули як яйце“); кажуть теж, що на Великдень сонічко „грає“ — гінється. Полонудні цинтар повий від народу: старі газди і матері моляться на гробах, дівчата виводять гагілки, співають гарні пісні. А двонні двоцять; рай для дітей, бо на Великдень кожному відсто „відзачити“. Здається, що ціле село співає величню пісню „Христос Воскрес“ — радіють старі й молоді, малі й великі, бо ось Христос воскрес із гробу, так воскресне з могили наша Велика Мати.. **Михась Зошак.**

З наших сіл і міст

РІПНИК КОЛО КОРОСНА.

В селі Ріпнику на Лемківщині загіздила москвофільська дурійка. Саме населення по своїй суті відзначається досить позитивними прикметами, сильно вкорінене в ній почуття своєї відрубности від сусідів. Тільки завдяки рідним кашапським баламутам панує в його поглядях хаос — називаючи себе рідно, галицько-руськими, руськими і т. д. Бож тридню є кашапні сказати народом, що він є російський чи польський, бо тамошній селянин зараз йому відповість, що він не є ani москіль, ani поляк. Тож баламутам і роблять хаос у селі, щоб тільки не сказали, що вони є такі самі як ті, що мешкають за Сіном, на Волині, на СУЗ, що це все один народ, це нащадки Великого Володимира, Ярослава Мудрого, Мазепи й інших. Але не довго вже туманитимуть кашапські верховоди народ. Минули час, коли народ поза словом з амвони нічого не бачив, нині книжка, газета є доступна для села. Зломить карк баламутство, бо народи стихія, голос спільного минулого спрямує народ на природний шлях, шлях єдності цілого українського народу.

Але тепер приховисті Москви старото (кашапні) і нового (комунарі) видання, рідні платні за керованицю українського селянина — агенти подали собі руки для нищення спільного їм ворога — правдивого українства.

Наступило в них перемиря, бачимо в тамошній греко-католицькій церкві молодіжці зі серпами й молотами які толерують місцевого, істинно руського“ отця-батюшку Миронича. Його похвали на честь Росії Пушкіна, й інших російських значачих мужів, його російський фанатизм, що велить йому з науки релігії робити лекцію апотозування Росії, вивчення не правд біри, катехизму, але „Пора, пора“ — (російські піснї вписує малим дітям на тїблиці) імпонують теперішнім визначням „єдїства руського народа“.

Цьогорічний празник св. Параскевії „звеличач“ своєю присутні-

ПРИСЛАЙТЕ НАМ АДРЕСИ ТАКИХ ДІТЕЙ, ЩО ХОЧУТЬ ЧИТАТИ „СВІТ ДИТИНІ“.

стю „вороблицький канцлер“. По зпрошуваню всю „руську еліту“ товариство дїбрало густовне спеціяльно для о. канцлера учительку.

Тамошні комунарі тишилися що мають таких слуг, що навіть з амвони публично ся влять Москву й „загрівають“ — як сам „достойний гість“ — народ до вірно підданства Росії. Комунарі анї не шурали чоботми по посаді, анї не галасували, як вони звичайно роблять, коли богослужіння відправляють українські свящаники. Пізналися, що то „свої“.

Існує там різкож кооператива та понав там товар, який виробляють наші українські робітники, яким торгують наші українські купці. Коли зважав це о. Миронич обурився та наробив крику — „викиньте та, нехай того не бачу, — волієте в жида купити“. Так кричє в греко-католицьких „апостолах“ релігії, якої творія — жида замучили! Тех вчить робити віншання Росія, яка український чорнозем багачтва віддала на жир жидівській мафії — Кагановичів, Ягодів, і ін. Чи є яка рідниця в цїствалєні комунарів та кашапні до росту українського життя? Ні. Це два проґрессива. Це дві гієні, що за грші українських селян і робітників пригтовляють для них петлю.

Не тітєтся отці-батюшки, що вже виробляє собі тепер добру марку в комуністїв, бо комунізм (російський націоналізм) пожег самих його творців, тож і ваша пролекція не буде вічна. Одно прохання — не надуживайте храму Божого для своїх низьких шкурних інтерєсів. Не профануйте місія, з якого ви вїдїдні промовляти!

Лемко.

— 0 —

Учасницї трикотерського курсу в Дубриці Руській.

ПОПАВ НА СВОГО.

Дня 12. березня ц. р. мандрував собі жид Найман з Лодзини до Мриголоду. Пішов собі дорогою та підбюквував, бо ніс в руці кошник і сподївався зробити добрий інтерєс під шабєс. Але біда не спить! в тому часі їмав цю дорогою волосний вїт з Мриголоду до Дубої Шляхотської. Йому щось не дум- подобалась міна потульного жида, що низько клашався пану вїтові. Вїт мимо всего казав жидові показати, що він так старано несе у кошї. Показав, що там була телятина, м'ясино, яке жидок ніс своім племянникам до містєчка. Щоб вони посьорбали ро- зонку на шабєс і не помитали. Цікаві, як влада покарає того рїзника за недовольний зарїз невичних телятєськ та за заборонену доставу м'яса до міста. Відай жидок буде мати доволї часу в тормі перебюквати свої проґрїхи та покушати некорїрної стрїви.

СВЯТКУЙМО БЕЗ АЛЬКОГОЛЮ!

Найбільший празник празників, яким є світле Воскрєсєння Христове, святкуймо без алькоголю. У ті великі святочні дні нехай лунає клич:

„Замісь на алькоголь — гроші на Рїдну Школу!“

— 0 —

Несдержанї числа реклямійте у Ваших роштах — ЗГОЛОЩУЙТЕ РЕКЛЯМАЩ НА РУКИ П. Т. НАЧАЛЬНИКВ ПОШТ.

Життєва безпека

хоронять спїрит під нужає, запевнює спокійну старість, дає спокій і задоволення зі сповненого обов'язку у відношенні до майбутнього своєї рідні.

Такі обезпечєня передати відомє всім Т-во Взаїмних обезпечєнь на життя

„КАРПАТІЯ“

Львів, Ринок ч. 38. — Тел. 258-43.

Роман Антонович.

Як говорив Бескид.

Історична повість.

ТОДІ, КОЛИ ПРИЙШЛА СВЯТА ВЕСНА.

I.

Заходило сонце. Так черлено розмальовувало небоскляні, немов би грозило всім, що дивилися на небесну пожежу. Черленню глядили сонце гори і вершини старих борів. Востаннє сьогодні купалось воно в спокійному плесі Яселки, померзаному густо в малі й більші водяні кружки, що немов винурювались з води і шезали та робили місце новим. Яселку мережали вечірною молитвою стада риб, що нею перед відпочинком громадно прощали сонце.

На гумні стара Митриха й донька її Марька зсипали до великого кошика малини, що їх назбирали продовж пообіддя, а Митро Сипко, газда хутора, сидів на порозі і потягав люльку з вишневого цибуха. Дивився на ті малини й відвертав голову від них.

Малини були великі як волоські горіхи, сухі й багато їх було. Митриха розгортала їх у кошику й говорила:

— Митре, треба б їх завтра віднести до двора до Дуклі, аж жалко, такі великі.

— Те панське черево все ненаситне. Спокою не дають. Все їм дай, все бери.

Тільки це сказав Митро, як задурили в лісі, що прилягав до Сипкового гумна, кіньські копита і на гумно увігнались чотирох вершників. Це були панські гайдуки.

— Гей, ти, чому нікого у дворі сьогодні не було? Га? — крикнув один. І зараз синсун шкірянйї нагай і пристав до спини оторопілі Митрихи.

Не крикнула. Кинулась узад.

— Ти гадаєш, що на тебе ждатимуть? Як сказано прийти, то треба прийти! А пайку грибів чому досі не принесли? Собі залишила! Панське добро собі присвоюєш?

І знову замахнувся нагасм, але вже на Марьку. Марька не рушилась.

— А хіба ти не знаєш, що від двох тижнів нема дощу, коли про гриби питаєш? А чому в дворі не були, теж не знаєш? Адже сьогодні наказали малини збирати! — І вмовкла.

Це збентежило гайдука. Він зліз з коня, приступив до Марьки і вдруге збентежився. Він побачив наперед себе великої вроди дівчину. Її сердате обличчя, робило її ще красою й принаднішою, а впертість та рішучість бентежила. Він залишив намір збожжити Марьку, і грізний нагай беззладно повис на його руці.

А Сипкова Марька на правду була вродлива. Її красу славили ген по горах. Русяві коси, великі чорні очі, струнка, бистра як ланя була. Вилекали її таку гори своїми цілющими тайнами. А хлопці — ті сходились ген аж зпід Санна на відпусту до Бар-

вірка і Зиндранової, щоб побачити Марьку. Тоді бувало за нею ходять цілими ватагами.

Краса Марьки й збентежила гайдука. І в його гайдучій душі, що вмів плузувати перед законом, а по звірські обходитись з хрещеним людом, що жила страхом, ненавистю, жорстокістю і лицемірством — зродилась пілда думка.

— Ти, красуне, понесеш малини до двора, — сказав віа — а щоб не боялась вертати домів, проведу тебе — і ввзяв її за підборідок.

Та не счунявся, коли рука Марьки відштовхнула його, а сама вона скочила крізь ворота до річки, кричучи:

— Невже ж ти такий мудрий, паничку. Не таких бачила. Ха, ха, ха...

Гайдук кинувся за нею навздогін, а за ним траох на конях метнулись крізь навстешнє розкриті ворота.

Митриха такого не сподівалася, сплеснула руками й собі побігла до воріт. Побачила, як Марька відштовхнула від берега човен і плила зі струєю до другого берега. Гайдук бісвся. Гроза лагала і біг здовж берега, а що річка в томі місці глибока була й перебрести її не могли, пустились кінсьми вплав. Та вода скорше несла легкий човен Марьки і він незабаром шез за закрутом річки.

Старший гайдук, побачивши свою програму, лютий як пес, вертав на гумно. Коло воріт застав Митриху і всю свою лютість згнівав на ній.

— То, таку бундючну гадину вихохала — кричав і бив Митриху, а потім Митра, що вставився за жіночку.

— Я вам покажу, ви клятї лемки, ви гірські медведі. Ви попам'ятаєте Сьліву. О, у нього тверда рука — і бився в груди.

Митриха тихо плакала, але Митро мовчав, такий був зроду твердий і впертий. Як терпів, то для себе, Мовчав. Бачив свою кривду, розумів нечесні думки ватажка гайдуків Сьлізи, але закусив зуби і дивився далеко на обрїй, на гірські шобби, що тувалились до сумраків і здавалось йому, що чує таємний гомін, який обіщовав йому помсту.

Колі з нічим вертали змочені три гайдуки і Сьліва сів на коня, Митро перекинув собі через плече два кошелі малин і під конвоєм поніс малини до двора.

Втих на тихому дворіщі Сипка гомін, що розперзано перед хвилиною гостював у ньому. Сумраки вже шептали коло Митрихи, що на присьбі нанизувала слізне намисто з тихого жалю і збиралась розійтись по кутках тихого дворіща.

Сльози пили в Митрихи, але навіть не шльохала. В голові тільки клубилась від думок:

— Що воно тепер буде! Якийсь новий чорт прийшов до двора й хрещеним дорогою наступав. Доки старшин гайдуком був старий Гуліч, якось воно інакше було. Ой, Боже, Боже — і тоді з її грудей вривався у тиху ніч стогін. — Роби так, як кажуть — недогода, роби інакше — теж саме. Марька... що вона зробила? Біду си зачинила...

Далі буде.

Пресова конференція у нового воеводи.

Новий львівський воевода п. Альфред Білик приймав у себе в дні 22 квітня ч. р. представників усіх українських часописів у Львові. Явилися 31 українських редакторів і журналістів, які репрезентують всю українську політичну і громадську пресу у Львові. Новий воевода привітав окрема кожного представника свого часопису та ви-

голосив довшу змістовну промову, в якій висловив свої погляди на ролі державного адміністратора та на ролі преси, закінчуючи промову покликом річчю, критичю, суттєвою та зі спокоем і рівновагою нерви — одночасно із взаїмним зрозумінням і при добрій волі працювати для загального добра.

АТРА

однине українське
ЧОФНИЛО до писання

ПРОЩАЙ..

Матері Лемкин, що померла у краківській лікарні.

Земля будилась до життя,
Ти, Лемкине кидала рідну хатину.
Мчав поїзд у далеку сторону;
Але Твої думки осталися
в рідній хатині: Там, де сонце так
любий гріє, де високі гори село
голубять —
Останками сил ти рвалась до своєї
родини, діточок маленьких прикла-
кувала до себе, щоб раз ще їх
побачити.
Уже не побачиш їх ніколи!
Мати-Лемкине забудь хатину,
Село й рідненські гори.
Ти пішла у кращу країну.
Чужа земля хай пером Тоби буде!

КАЦАПЬСКА ПІМСТА.

Довідуємося, що Всеч. о. Николай Заяць, український душпастир у Чорноріках, коросинського деканату, зіграв важло перенесений до Вільхівця в Дуклянщині, де нема ні приходських будинків, ні помешкання. Цей український священник боронив католицької церковної власности в Чорноріках, і це місцьового церковного дому і площю, перед відданням їх схизматницькому обществу Качковсько-го.

ПОСМІЙМЕСЯ ДАКУС.

Сезанні прийшов з корзинами плом. ланю на подірою та збив вилно. Хлопеш бачив це й каже: — Тату! дайте ми десять грошів, я скажу мамі, що то я збив вікно.
Батько говорить до сина студента: — Кажеш, що хочеш складати гроші. Це значилоб так, якби наш пес Босій хотів складати ковбаси.

Лемківське дзеркало

За горами, за лісами зійшло сонце зпоза хмар. Задзвонили у церквах дзвони, повіяв всіяний чар. Сум тридневий проминає, увесь світ Христос витає. Лізе пісня до себе: Христос Воскрес! Чи є між нами людина, котрій не радісна ця Днина? Нема! Бо вликодині дзвони мирять воробів, гоять рани...

Воскресення дає нам надію, що усі думки, які серця делють, за котрі тисячі пролили кров — воскреснуть знов! Хоч горя у нас багато, порізнили брата з братом, на світло сонця налигли хмари, блукають чорноні й інші примари, неправд: й ело хвилено планує, бурин у наших святошах газдує — промине лихо, блисне луч сонця з небес, Христос Воскрес!

Коли до тебе пісня вликодина полонє й на хвилю забудомє зло дня, нехай вступити у твоє серця віра в наші сили і загостить аж до моголи.

Сильна в серцях віра це міць, це потуга, котру пов'язати мусить усє докруги!

Тоді нас не знищать бомби ні канони, бо в нас буде єдність, а нас мліони. І краща доля змікється тоді до нас мило, чого усім бажає

кум Чмелик Гаврило.

СМЕРЕК, ПОВ. ЛЬСЬКО.

Наше село положене в горах, а віддалене 60 кілометрів від залізницї, та від повітового міста. Нарід неграмотний, нерозуміє та недоцінює ваги організованого життя.

Але з приходом до нас о. пароха В. Давидла, почало зміняється на краще. Він почав накликувати людей до єдности та до просвітянського життя. Зразу праця ішла важко. Але з часом, почали люди розуміти, що в освіті, в організації наша сила. В наших селі, та в селах, прилучених до нашої парохії, повстають українські крамничі, а люди кують у них, бо починають розуміти кляч „свій до свого“.

Від кількох років є в нас школа. До науки беруться також і старші.

ЗАЦКАВЛЕННЯ „НЕВОЛЬНИКОМ“.

Аматорський гурток при „Сільському Господарі“ у Вороблику кор. відграв у Вес. Пості історичну драму „Невольник“.

Драму виставлено як звичайно на примітивній сцені у гром. домі. Захоплення нею було таке велике, що Атам. Гурток мусів її повторити сідмючію невідлі. Б тюшка Поляський не маючи змоги першкочити виставі, забронив бодай (у другій виставі) танець, який входить у склад...

На числені заміти, чи у краків. воевідстві треба залучувати до подання на виставу переказу штуки по-польськи у Голлошному Т-ві „Просвіта“ інформують нас, що на жаль — треба, хоч нема на це визначного розпорядку. Це залежить найбільше від адміністр. влади.

Не наражуєте нас на непотрібні видатки, щоб ми до кожного з окрема послали пригласи або улюблена за побачені книжки. Прислайте наземність, бо динь уагачте нам дальшу культуру праці.

Вн. В. Карбоничак з Сиракуз прислав передплату по кінець сінця 1938 р. для читальні „Просвіта“ в Кіській, для Михайла Гусяка на молотгоник, для Ми-

хайла Семена передплату по кінець 1937 року, для Михайла Масляка на „дигучу бібліотеку“, окремо зафундував для чит. „Просвіта“ в Кіській „Лісторію Лемківщини“. Щиро дякуємо.

Вн. Зеновія Скірчик з Чикаго передплату для сестри свого мужа Вн. Ксені Карпиневич у Вороблику Кор. по кінець 1938 р. з подаруванням, щоб „Наш Лемко“ погодив сина, одної матері, бо одні належать справляно до Кружка С. Г., а другі те заглядали до Качковського — хоч там ніщо доброго не вчатьє. Додоройка З. Скірчикова рада би дуже почути, що рідні браття вже помирилися.

Христос Воскрес!

ЛИСТУВАННЯ

Вн. Анна Сірівна в Сяноці, Вн. Петро Лисенко в Межгородді: Звільчено по кінець 1937 р. Гаразд.

Вн. Михайло Вайнович в Межгородді По кінець червня 1937 р. Привіт.

Вн. Михайло Преса: Все полагодижено Конзул-є, прислайте документи. Кожен дарі заплачено. Книжки вислано. Передплати по кінець вересня ч. р. Гаразд.

ФЛЬОРИНКА КОЛО ГРИБОВА.

Це гарне українське село віддалене 8 км. від Грибова в Новосандецькій окрузі, з греко-католицькою церквою святого Архистратига Михайла, збудованою в 1875. році. У Фльоринці дуже гарно розвивається хор під умілим проводом Впр. о. Дякона Михайла, який впродовж короткого часу навчив хористів співати багато церковних і світ-

Більцаревій та святого Димитрія в Снітниці хор співав святу Хвалу Богу.

Одне й то загальне нещастя в наших селах, що за культурну працю стрічається перешкоди, так і в Фльоринці якісь нехарактерні люди впроваджують між хористів непорозуміння й роблять перешкоди в так благородному ділі. Треба нам пам'ятати в тому часі народного

ських пісень. Хор уладив у дні 1. листопаду м. мр. урочисту Академію. Відтак у часі Христового Різдва відспівав хор колядки, яким прислухувалися наші люди з Берестя й Поляни. Що неділі та свята хор співає в церкві. Багато народу приходить зі сусідніх сіл і місцевих до церкви на Хвалу Богу та разо слухають хорового співу. У Празник Покрови Пресвятої Богородиці в

лихоліття про нашу приповідку: „Згода будеє, незгода руйнує“. Та до чого довела негода, це наглядно бачимо на наших селах у Лемківщині. Тому пам'ятайте, шляхотні члени Хору, що ваша праця несе культурне світло в наші хати, зеднує нас в одну велику рідню, тож даліше працюйте на Хвалу Богу і в користь нашої Батьківщини.

БОСЬКО, ПОВІТ СЯНІК.

Читальня „Просвіти“ ім. Тараса Шевченка в Боську дня 28. III. ц. р. дала виставу п. н. „На перші гулі“ та „Бабські забобони“. Виставу підготував М. Проць, місцевий дяк. Вислід морально та матеріально добрий. Амасторів нагороджувала публіка оплесками, бо грали назвагал дуже добре. Достиг пізно вночі присутні розходилися до своїх хат дуже здоволени. Зокрема жінки, бо зі жарту „Бабські забобони“ багато навчилися та вніесли чимало користей. У теперішніх часах велика маса подібних провідисвітів,

як у „Бабських забобонах“, швендається по наших селах нашої Лемківщини, та дурить і використовує несвідомих жінок. Та це доводить їх до сварні, бійки та дуже часто до судів.

Хай для вас, Бошанки, ця вистава буде на будуче наукою, та якщо колись зайшов би до вас подібний провідисвіт, женіть його коцгергою з нашого села. Самі заходіть частіше до читальні „Просвіти“, там з книжок і часописів багато добра навчитесь та станете добрими й чесними газдинями, українками.

ТРИВА ВОЛОСЬКА.

Загальні Збори читальні „Просвіти“ відбулися в нас у церковній домівці при участі 44 членів. Зі звіту довідаємося, що свідомі члени перечитали у звітвому році

Подумайте, скільки грошей Ви заощадили дійсно, а скільки могли б були заощадити. Застановіться над тією важкою для Вас справою і постановіть складати відтепер постійно хомби найкращі суми на закладову книжечку

КООПЕРАТИВНОГО БАНКУ

„ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

350 книжок різного научного, виховного змісту; засідань Виділу було 9, 5 вистав, 1 фестин, 2 відчити; відчити давав Др. Степан Внчицький сьвргійний голова філії „Рідної Школи“ в Сяноці, перший на тему про значіння Рідної Школи, другий про большевизм і царську Росію як тюрму народів і загрозі культурного світу. Загальні Збори одностойно ухвалили передплачувати українські національні часописи „Наш Пролетар“, „Наш Лемко“, „Світ Дитини“ та інші. Кінцеве слово виголосив Впр. о. Зекон Крупський, ідейний український душпастир, палкими словами подякував зібраним за численну участь і заохочив всіх до дальшої праці над піднесенням освіти й добробуту в селі для загальної користі і слави всего нашого народу. Під кінець відспівано національний гимн.

Не вільно нам забувати, що всілякі ЦУКОРКИ ШОКОЛАДИ І СОЛОДКЕ ПЕЧИВО купуємо тільки з правдиво української фабрики

„ФОРТУНА НОВА“

СЕМУШЕВА.

Загальні Збори читальні „Просвіти“ відбулися дня 17. I. ц. р. при участі 63 членів, у власній домівці. У звітвому році перечитано 300 книжок, велику мандрівну бібліотеку філії Рідної Школи в Сяноці, улаштовано 8 пастарельних вистав, 2 танкові забави, виголошено 2 торжественні реферати про Шевченка і Франка, засідань відбулося 12 (отже пр. вільно що місяця!). Виді затверджено той самий, що в минулому році. На закінчення відспівано національний гимн. Як „д/р Просвіти“ зібрано 15 злотих і переслано до філії „Просвіти“ в Сяноці. Честь Вам свідомі громадяни! Веш приклад не піде дармо.

ПІННУРІВКІ тільки ГРЕБЕНІ української фабрики ЗЕРКАЛА Г'УЗИКИ **Г А Р**

Львів, ул. Потоцького ч. 58.

„Народна Торговля

В С Я Н О Ц І

поруває

членам, кооперативам
і приватним купцям
споживчі й колекційні товари,
насіння господарських рослин
і трав.

РУСЬКА ДУБРІВКА КОЛО СЯ-НОКА.

Заходом місцевої Читальні „Провсвіт“ відбувся трикотарський курс для дівчат. З курсу користало 28 дівчат (бачимо їх на світанні), що під умілим провідом своєї інструкторки Марусі Побережної навчилися трикотарських виробів і набули відповідну практику в тому напрямі. Курс тривав від 13-го лютого до 3-го квітня ц. р. і відбувався в просторій кімнаті громадянина Івана Войнарівського. Провідниця курсу займалася ученицями з повною посвятою, старалася, щоб не лише сама наука якнайкраще випала, але також, щоб ціла Дубрівка мала з цього якнайбільшу користь. З цього приводу Курсантки складають цю дорогою своєї Провідниці якнайширшу подяку.

На закінчення курсу відбувся концерт у честь великого Генія України Тараса Шевченка з виставою п. н. „Пригоди вчать згоди“. Простору доміку випозичили гості з Дубрівки, Сянїчка і з далекої Волиці приїхали делегати фірею, щоб своєю привязністю засвідчити свою приналежність до Великої Української Роднини. На гарному килимі, на фронтонній стіні домівки пишався прибраний зеленим і вишіваними рушниками портрет Тараса Шевченка.

Вступне слово й реферат вголосив Василь Подубинський. Хор під орудою Михайла Ковальського відспівав кілька гарних пісень. Деклямації маленьких діточок: В. Подубинського, З. Подубинської, С. Хорта випали якнайкраще, нагоро-

джені рясними оплесками вдоволені слухачів. Відтак по черзі вголосив О. Галік деклямацію „Казка“, А. Подубинська „Лічу в неволі“, Михайло Дарозський „Іван Підкова“. По концерті виставлено „Пригоди вчать згоди“. Аматори виявилися дуже зміло зі своїх завдань, зокрема В. Сех, що проявляє великий талант до малярства; він теж виконав усі декорації для Читальні „Провсвіт“, за що Види щиро йому на цьому місці дякує. Також щира подяка належить громадянам І. Войнарівському та Й. Гидзюковій за їх труди та старання над уладженням цього курсу. Відспівання Української Національного Гімну закінчено цей радісний день у житті Дубрівчан.

Купуйте тільки найкращі шевські кілки ДЕНДРА

фабрика
у
Львові

вул.
Потоцького
ч. 85 а.

Нові книжки.

Ювілейний Альманх Українських Католицьких Богословів Перемиської Епархії, збрала Редакційна Колегія. Перемиськ 1937. Накладом тр-кат. Духовної Семінарії в Перемшій. Сторінок 1—270. Ціна 4.— ал., з перекладом 4.50 ал., для ескордону в Америці 1.50 дол.

Адреса: Редакція „Альманх“, Перемшля, Боготова 13.

„Ювілейний Альманх“ виданий з нагоди ювілея Св. Євгена Півн Півн XI, та 20-літній ювілей нашого Єпископа ВіПресви Исидора Котляровського, складаний і тепершніми богословами, ємне по вступному „Слові“ в іршовшій „Памітка слів“ читаємо про „Католицьке Священство у світлі Євангелія і т. д.“ — довга стаття о. О. Орського, з черги „Завдання Катола. Аміш“, „Двадцять літ на владичому престолі“, Пресви. П. Кошиловський супроти сектанства“ — о. М. Дорошій, — „Українська Катола. Духовна Семінарія в Перемшлі“, — о. крп. Василь Гринів, — „Спомини з побуту тр. кат. Дух. Семінарії в Кромеряжі 1915 р.“ — о. Андрій Пріч, — „Богослов у роках вивольної війни“, о. П. Голубський і т. д.

Цілі книжки просвіту шлях, як сказано у вступі: живемо на охрйбах като-

ВІСМ до підлоги і шевські

нгийкращий

з українськ. Г
Фабрики
„ЗОРЯ“

Львів, Кордецького 51

О. Левицька і С-на

лицької Церкви, що, як на фронті перші новітні колонії, у безпосередньому зударі з пекельними ворогами, боресмо, щоб зберегти позиції Церкви. — Ця ціна книжка повинна находитися у кожній українській католицькій хаті. (10).

СІРІ ГЕРОІ, Фр. Ковкський, оповідання з редакції амушанив, накладом В-на „Світ Дитини“, Львів 1937. Ціна 70 гр.

— До цього книжок про героїчні змаги української молоді — приїшла оця нова перлина — збірка шести оповідань з життя української молоді як шляхотні приміри дивності та самопожертви для Рідної Батьківщини. Хто любить своїх дітей та добра їм бажав, нехай купить ці цію виходу книжечку.

ВОДКИ І ГЕРОІ, Святослав Борич, „Лешів Кінька“, Львів, 1937. Ціна 4.— ал., Скарбівська 35. Передплата річна 4.— ал., для Лемківщини річно лише 2.— ал.

ЧЕРВІНКА СВІНЕЙ

Щіплення охоронні і лічичі — тільки сироватка і культура фірми

„SEROVAC“

СП. з О. О.

Львів, вул. Сефорова ч. 5.

Телефон 201-07.

Підприємство в сільсько-лікарській справі

СВЯТОЧНІ ПОБАЖАННЯ

Решетів, сел. Селіському Отшо.

ІВАНОВІ ТИЛЯВСЬКОМУ В РІДКАЙНІ КАНАДА.

Всеславію Отче! Бажаво Вам наш Духовний Батьку ми Роточини коло Любові веселити і щасливий Свят, саятого Празника Христового Воскресіння.

Уже рік минув, як Ви Дорогі Отче надали нам золотими словами нашої христинської праведності. Цих слів ніколи не забудемо Вам, наш великий Доброді! Чи тамте, як зіпшлися люди з нашого й доконалися сіла до нашої церкви та процвітали Ви Отче зі сльозами в очах?

Ми українці—вродженці у Роточіні та ми члени українського церковного хору парохії Нової Весі в Лосьово та члени Аногостівства Молитви в Матієві, усі разом зі Складистого, Роточини, і Чисола шлемо Вам наш Дорогий Духовний Отче за посередництвом нашого дорогого друга „Нашого Лемка“ бажання якнайшвидше Свят Христового Воскресіння. Хай Ваші золоті слова похотять душі наших Братів у далекій країні — Канаді Христос Воскрес!

Ваші булиші парохіянни.

До цього щирого бажання прилучається повні Редакція.

Кращої долі та Щасливіх Свят Воскресіння Христового бажало Братям: Романові з Ріднею в Березові, Мироніві в Ромбас та Степанові й Володимирові в Америці — Юліян Тарнович.

Решетів
І.К.

Всі українські ризирують українськими нитками

ТРЕМАДІ
В ПРЯНИЮ
І НА СВІТЛО СОНЦЯ

КРАШЕНІ ІНДАНТРЕНОВИМИ КРАСІСАМИ

» ВЕСЕЛКА «
— І.К. —

Адреса ФАБРИКА „ВЕСЕЛКА“ Брїва з о. в. у Львові, вул. Каваліїв 18. Тел. 111 77.